رهبر انقلاب: چاره‌جویی برای نجات کشور از آینده هولناک پیری جمعیت، سیاستی حیاتی و مهم‌ترین فریضه است

جمعیت ایران تغییر ریل داد

نخستین جلسه ستاد ملی جمعیت به ریاست رئیس‌جمهور و با پیام رهبر معظم انقلاب تشکیل شد

گزارش یک
زهرا چیذری

جوان

نخستین جلسه ستاد ملی جمعیت بالاخره روز گذشته به ریاست رئیس‌جمهور و با قرائت پیام رهبر معظم انقلاب در آستانه روز ملی جمعیت تشکیل شد. تشکیل ستاد ملی جمعیت، نخستین تکلیف از قانون جوانی جمعیت و حمایت از خانواده است و این ستاد نقش هدفگذاری، مطالبه‌گری و پیگیری مصوبات جمعیتی را دارد و به بیان دیگر گام نخست برای تحقق سیاست‌های جمعیتی کشور به شمار می‌رود و می‌تواند در فرصت ۷، ۸ ساله باقیمانده از باز بودن پنجره جمعیتی بخشی از اهداف جمعیتی کشور را محقق و از بحرانی‌تر شدن اینبار چالش جلوگیری کند. رهبر معظم انقلاب که از سال‌ها پیش بر مسئله جمعیت تأکید داشتند در پیامشان به جلسه ستاد ملی جمعیت تلاش برای افزایش نسل و جوان شدن نیروی انسانی کشور و حمایت از خانواده، یکی از ضروری‌ترین فرایض مسئولان و آحاد مردم و سیاست حیاتی برای آینده بلندمدت کشور عزیز ایران توصیف کردند. رئیس‌جمهور هم در نخستین جلسه ستاد ملی جمعیت، تعیین آیین‌نامه و دستورالعمل‌های جمعیت را گام نخست این نشست عنوان و اعلام کرد: «دولت این آمادگی را دارد که در صورت داشتن دستور جلسه ۱۵ روز بعد جلسه دوم را تشکیل دهد.»

تحولات جمعیتی کشور به سمت و سوی کاهش نگران‌کننده رشد جمعیت و از آن مهم‌تر پیری جمعیت پیش می‌رود و همین مسئله از سال‌ها پیش هشدار کارشناسان جمعیتی و در رأس آنها مقام معظم رهبری را در پی داشته‌است. بر اساس همین نگرانی‌ها بود که قانون جوانی جمعیت و حمایت از خانواده شکل گرفت و سرانجام با تلاش مجلس یازدهم و ابلاغ دولت سیزدهم این قانون رسمیت یافت. روز گذشته هم نخستین جلسه ستاد ملی جمعیت به ریاست رئیس‌جمهور و باقرائت پیام رهبری تشکیل شد تا بتوان به تحولات جمعیتی مناسب برای پیشگیری از تعمیق بحران جمعیت و سقوط به سیاهچاله جمعیتی امیدوار شد.

روز گذشته به مناسبت روز ملی جمعیت با ترافیکی از برنامه‌ها، نشست‌ها، مصاحبه‌ها و اظهارنظرها مواجه بودیم و تمامی این برنامه‌ها و صحبت‌ها یک پیام داشتند؛ اینک وضعیت کنونی جمعیت کشور از هر زاویه‌ای که به آن نگاه کنیم، مناسب نیست و باید فکری کرد.

■ گام نخست نشست ستاد ملی جمعیت

رئیس‌جمهور در نخستین جلسه ستاد ملی جمعیت، تعیین آیین‌نامه و دستورالعمل‌های جمعیت را گام نخست این نشست عنوان کرد. سید ابراهیم رئیسی افزود: «این آیین‌نامه باید ظرف مدت دو هفته آماده و در دستور کار جلسه بعدی قرار گیرد.» به گفته وی برای سرعت بخشیدن به تحقق مصوبات این جلسه باید جایگاهی مشخص در اداره‌جات مشخص شود و گزارش اقدامات آن سریعاً به دبیرخانه این ستاد ارجاع شود.

رئیسی تصریح کرد: «دولت این آمادگی را دارد که در صورت داشتن دستور جلسه ۱۵ روز بعد جلسه دوم را تشکیل دهد.»

از نگاه رئیس‌جمهور با توجه به حساس بودن موضوع جمعیت کار پژوهشی بسیار لازم است و حداکثر باید از پژوهش‌هایی که در این موضوع انجام شده‌است، استفاده شود. در این جلسه وزرای علوم، ارشاد، نفت، مسکن، کشور، ستاد کل نیروهای مسلح و رئیس سازمان صدا و سیما حضور داشتند.

■ شکل‌گیری هرم جمعیتی معکوس!

شهلا کاظمی‌پور، استاد جمعیت‌شناسی دانشگاه تهران با تأکید بر اینک باید به جمعیت نگاهی پویا داشت، در نشست علمی «تحولات، سیاست‌ها و برنامه‌های جمعیتی ایران» در دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه علامه طباطبایی گفت: «فرصت‌ها و چالش‌های جمعیتی همواره در حال تغییر هستند، از این رو تدوین سیاست‌ها و برنامه‌های جمعیتی در هر دوره‌ای مستلزم شناخت روندهای آسیب‌زا و چالش‌هاست.»

از نگاه کاظمی‌پور تغییرات در ساختار سنی به عنوان یک انقلاب خاموش مطرح است. در دهه‌های قبل تغییرات جمعیتی کشور حاکی از این بود که ۴۶ درصد جمعیت زیر ۱۵ سال بودند، اما اکنون تنها ۲۳ درصد جمعیت زیر ۱۵ سال هستند، بنابراین با این روند در سال ۱۴۲۵ جمعیت ایران هرم معکوسی را شکل می‌دهد.

وی با بیان اینکه یکی از چالش‌ها بحث کاهش باروری است، گفت: «در خوشبینانه‌ترین حالت نرخ رشد سالانه جمعیت در سال ۱۴۳۰ به ۰/۸۸ خواهد رسید و با خوشبینانه‌ترین حالت جمعیت ایران به ۱۱۷ میلیون نفر خواهد رسید و جمعیت فعال ما نیز از ۷۰ درصد به ۶۰ درصد در سال ۱۴۳۰ خواهد رسید.»

کاظمی‌پور تأکید کرد: «ما سالمندی را در پیش داریم، بنابراین باید سیاست‌هایی در راستای پاسخگویی به نیازهای سالمندان داشته باشیم؛ جمعیت ۱۵ تا ۲۹ ساله ما نسبت به گذشته افزایش یافته اما نسبت آن به کل جمعیت کاهشی بوده‌است. در سال ۱۴۴۰ در خوشبینانه‌ترین حالت ورودی‌های ما یعنی موالید نسبت ۱۱۴ درصدی نسبت به خروجی‌ها و متوفیان خواهند داشت.»

■ تمایل ۸۸ درصدی جوانان به ازدواج

از نگاه مسعود عالمی، رئیس مؤسسه تحقیقات جمعیت کشور نیز ماهیت مسئله جمعیت ایران به تجرد، ناباروری، سقط جنین و عدم فرزندآوری خانواده‌های موجود وابسته است.

به گفته عالمی در بحث تجرد طبق آخرین آمار ۱۱/۶ میلیون مجرد در سن ازدواج داریم، این عدد بسیار بزرگ است و همین بازه سنی انباشت عدم ازدواج‌هایی است که در سال‌های گذشته اتفاق افتاده‌است. مهم‌تر از همه اینکه ۸۸ درصد جوانان در سن ازدواج، تمایل به ازدواج دارند و ما با مسئله تمایل‌نداشتن به ازدواج مواجه نیستیم. یک‌سری موانع اقتصادی مثل شغل و مسکن داریم که ناشی از سوءمدیریت است.

وی ادامه داد: «در بحث ناباروری براساس تخمین‌ها بین ۳ تا ۳/۵ میلیون زوج نابارور داریم که هر سال حدود ۲۰ درصد ازدواج‌ها را شامل می‌شود. ما در این سال‌ها با فقدان امکانات درمان ناباروری مواجه بوده‌ایم. ۸۰ مرکز درمان ناباروری داریم که اگر این تعداد بخواهند به این مراکز مراجعه کنند شش سال باید منتظر بمانند. از سوی دیگر سالانه ۸۸ هزار زوج نابارور به این میزان اضافه می‌شوند.»

از نگاه عالمی شرایط جمعیتی ایران بیشتر به سوءمدیریت بازمی‌گردد و ما مثل دیگر کشورها نیستیم که عدم ازدواج یا عدم فرزندآوری، دلایل عمیق فرهنگی داشته‌باشد. چون انباشت عدم ازدواج و عدم فرزندآوری ناشی از سوءمدیریت است، فرصتی وجود دارد که این سوءمدیریت‌ها تغییر کند و بخشی از مسئله را حل کند.

رئیس مؤسسه تحقیقات جمعیت با بیان اینکه نرخ باروری کل ۱/۷ و نرخ باروری نکاحی ۲/۷ است، گفت: «این آمار یعنی اگر ازدواج صورت بگیرد وضعیت به مراتب بهتر خواهد شد. اگر آمار ۸۸ درصدی تمایل به ازدواج میان مجردها را در نظر بگیریم، اگر فرض کنیم ۵۰ درصد ازدواج کنند، می‌توان تخمین‌هایی در مورد موالید زد که عددهای معناداری به دست می‌دهد.»

■ فرصت ۵، ۶ ساله برای حل بحران

امیرحسین بانکی‌پور، رئیس کمیسیون مشترک طرح جوانی جمعیت و حمایت از خانواده مجلس دیگر سخنران این نشست نیز با تأکید بر اینکه الان مزیت رشد جمعیت مسئله ما نیست، افزود: «مسئله ما فعلاً هرم سنی جمعیت است، در شرایط کنونی هرم سنی ما وضعیت بحرانی به خود می‌گیرد، ما در حالی پیر می‌شویم که کشورهای مجاور ما همه جوان هستند و این تهدیدی امنیتی برای ماست. اروپایی‌ها در حالی که توسعه یافته بودند، پیر شدند، اما ما در چه حالتی در حال پیر شدن هستیم؟ بنابراین از ابعاد مختلف وضعیت خیلی نگران‌کننده است.»

به گفته وی ما فقط در پنج، شش سال پیش‌رو می‌توانیم با این بحران مقابله کنیم، پنج، شش سال دیگر دهه‌شصتی‌ها از مدار باروری خارج می‌شوند و شما نمی‌توانید با دهه هفتادی‌ها بحران جمعیت را حل کنید.

بانکی‌پور درباره موانع فرزندآوری تأکید کرد: «ما ۲۱ مانع را شناسایی کردیم که باید این موانع را برطرف کنیم. تأخیر و صعوبت ازدواج جوانان یکی از موانع است. الگوی مسکن برای خانواده‌های بیش از دو فرزند ناسازگار است. مشکلات اقتصادی، نگرانی از بیکاری، اشتغال و نگرانی آتیه زنان، هزینه‌های دوران بارداری و زایمان، شیوع و هزینه‌های درمان ناباروری، شیوع غیراستاندارد زایمان غیرطبیعی، ترس از فرزند معلول، قبح‌زدایی و شیوع انواع سقط جنین، عدم اطمینان به ادامه زندگی مشترک، نگرانی از مسئولیت بچه‌داری و محدودیت‌های آن، نگرانی از آتیه و آینده فرزندان، ناسازگاری تأهل و فرزندآوری با محدودیت‌های کنونی آموزش عالی، ضعف خدمات اجتماعی مادر و کودک در محیط اجتماعی، نهادینه شدن فرهنگ «فرزند کمتر زندگی بهتر» از دیگر موانع موجود است.»

وی با اشاره به قانون حمایت از خانواده گفت: «ما در این قانون به دنبال باز کردن گره‌های ۳۰ ساله هستیم. برنامه‌های توسعه ضد خانواده بوده و خانواده را نابود کرده‌است.»

از نگاه بانکی‌پور اینکه بگوییم مشکل ازدواج را حل کنیم، مشکل فرزندآوری هم حل می‌شود، آدرس غلط است، این مسئله چندفاکتوری است و باید همه‌جانبه به مسئله نگاه کرد. شاخص امکان‌پذیری و اثربخشی و پذیرش مردمی را در نوشتن این قانون لحاظ کردیم و مواردی را که با این شاخص‌ها در تعارض بود، حذف کردیم.

خرمبین

سیاستی حیاتی

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیامی با تشکر از فعالان دلسوز حوزه جمعیت، تلاش برای افزایش نسل و جوان‌شدن نیروی انسانی کشور و چاره‌جویی برای نجات کشور از آینده هولناک پیری جمعیت را سیاستی حیاتی و از ضروری‌ترین فرایض دانستند.

متن پیام که روز گذشته در نشست ستاد ملی جمعیت توسط دکتر فروتن دبیر ستاد قرائت شد، به این شرح است:

با سلام به همه کسانی که دلسوزانه و عاقبت‌اندیشانه به فعالیت در حوزه جمعیت روی آورده‌اند و با تشکر از مسئولانی که در مجلس و دولت به چاره‌جویی برای نجات کشور از آینده هولناک پیری جمعیت می‌پردازند، بار دیگر تأکید می‌کنم که تلاش برای افزایش نسل و جوان شدن نیروی انسانی کشور و حمایت از خانواده، یکی از ضروری‌ترین فرایض مسئولان و آحاد مردم است. این فریضه درباره افراد و مراکز اثرگذار و فرهنگ‌ساز، تأکید بیشتر می‌یابد، این یک سیاست حیاتی برای آینده بلندمدت کشور عزیز ما است. کاوش‌های صادقانه علمی نشان داده‌است که این سیاست را می‌توان با پرهیز از همه آسیب‌های محتمل یا موهوم پیش برد و آینده کشور را از آن بهره‌مند ساخت.

به دست‌اندرکاران این حسنه ماندگار توصیه می‌کنم که در کنار تدابیر قانونی و امثال آن، به فرهنگ‌سازی در فضای عمومی و نیز در نظام بهداشتی اهمیت دهند.

توفیقات همگان را از خداوند متعال مسئلت می‌کنم.

سیدعلی خامنه‌ای

پروژه حفاظتی یوزپلنگ‌ها در هاله‌ای از ابهام

محیط زیست
ابراهیم مشیریان

روز گذشته خبر تلف‌شدن یکی دیگر از یوزپلنگ‌های تازه متولد شده در شرایط اسارت در زمان انتقال به تهران اعلام شد. به نظر می‌رسد پروژه نگهداری یوزها هم مانند نگهداری گورخرها در سمنان با شکست مواجه شده‌است.

سال گذشته معاون تنوع‌زیستی سازمان محیط‌زیست اعلام کرد که وضعیت یوزپلنگ آسیایی در ایران به شدت بحرانی است و در حال حاضر تعداد یوزهای بالغ کشور ۱۲ قلاده است که سه قلاده از آنها ماده هستند!

پروژه یوزپلنگ یکی از پرحاشیه‌ترین پروژه‌های محیط‌زیست طی چند سال گذشته بوده‌است. تعداد ۱۲ قلاده و تأکید بر وجود تنها سه ماده یک پرسش جدی مطرح می‌کند؛ در یک دهه اخیر چه بر سر مدیریت این پروژه آمده که دستاوردی اینگونه فاجعه‌بار داشته‌است؟

همین مقام ارشد محیط‌زیست روز گذشته از تلف‌شدن دومین توله یوز متولد شده در اسارت خبر داد.

حسن اکبری با اشاره به اینکه دامپزشک تیمارگر توله یوزها

متوجه تغییر در عادت دفع آنها می‌شود. گفت: پس از بررسی‌های انجام‌شده، با نظر دامپزشک متخصص، تصمیم بر این شد که توله‌ها برای بررسی بیشتر و نظارت دامپزشکی به یک بیمارستان تخصصی دامپزشکی در تهران منتقل شوند که متأسفانه یکی از توله‌ها در مسیر انتقال به تهران تلف شد.

پزشک معتمد مرکز تکثیر یوز آسیایی در زمان تلف‌شدن اولین توله ایران اعلام کرده‌بود که این توله از زمان تولد ضعیف و در این چهار روز افزایش وزنی نداشت و بعد از کالبدشکافی علت تلف‌شدن ناهنجاری مادرزادی ریه سمت چپ و چسبندگی ریه تعیین شد.

ایمان معماریان، دامپزشک معروف حیات‌وحش هم درباره علت تلف‌شدن توله یوز اول محتمل‌ترین دلیل مرگ آن، تغذیه اشتباه توله دانست و گفت: به علت نداشتن علم کافی در شیردهی به توله‌ها به صورت وارونه، شیر وارد ریه‌های توله یوز شده و توله تلف شده‌است.

وی گفت: توله یوزپلنگ‌ها در زمان سزارین بدون دستکش لمس شده‌اند و گرفتن بوی انسان به توله‌ها باعث شده تا مادر فرزندان خود را نپذیرد. تیم پزشکی و افرادی که برای سزارین و نگهداری از فرزندان ایران انتخاب شده‌اند، تاکنون یوزپلنگ ندیده‌اند و به علت نداشتن دانش و تجربه کافی هم جنسیت توله یوز را اشتباه تشخیص دادند.

با اعلام خبر انتقال تنها توله باقیمانده ایران به تهران به نظر می‌رسد پروژه نگهداری و تکثیر یوزها در منطقه توران طبق پیش‌بینی‌ها پیش نرفته‌است.

گزارش ۲
علیرضا سزاوار

جریمه احتکار ۳۰۰ درصد افزایش یافت

قبلاً اگر یک محتکر کالایی را احتکار می‌کرد ۷۰ درصد ارزش آن کالا، مجازات آن شخص بود. اکنون و با مصوبه جدید، این ۷۰ درصد ضریب پنج برابری می‌خورد که ۳۵۰ درصد می‌شود. در یک سال گذشته هم ۴۵ درصد پرونده‌های قاچاق کالا مربوط به پرونده‌های زیر ۱۰ میلیون تومان بوده‌است. البته به گفته رئیس سازمان تعزیرات ممکن است همه آنها برای قاچاق خرد نباشد، زیرا تعدادی از باندهای قاچاق، کالاهای خود را به صورت خرد به کشور قاچاق می‌کنند.

اوایل دهه ۷۰ که سازمان تعزیرات تأسیس شد اختیار این را داشت که مستقلاً در بازار حضور پیدا کند. ضمن اینکه با نظارت خود کشف تخلف و در همان محل تخلف هم حکم را صادر کند. بعد از اصلاح قانون نظام صنفی، وظیفه نظارت، بازرسی و کشف تخلف از تعزیرات حکومتی سلب و فقط رسیدگی به تخلف به این سازمان سپرده شد.

■ نیمی از شهرستان‌های کشور تعزیرات ندارند

سازمان تعزیرات حکومتی علاوه بر تمرکز بر رسیدگی‌ها، تلاش کرده‌است از ظرفیت‌های قانونی برای حضور در بازار هم استفاده کند و به کمک نهادهایی برود که وظیفه نظارت دارند. تنها ظرفیت قانونی این سازمان، ماده ۱۹ آیین‌نامه قانون تعزیرات حکومتی است.

ماده ۱۹ آیین‌نامه قانون تعزیرات تصریح کرده‌است که مدیران این سازمان می‌توانند شعبه سیار تشکیل دهند. این ماده ظرفیت این را دارد که سازمان تعزیرات بتواند به دیگر نهادهای بازرسی کننده کمک کند.

سازمان تعزیرات با استفاده از پتانسیل همین ماده قانونی سال گذشته گشت‌های مشترک سیار را هم راه‌اندازی کرد. رؤسای شعب ادارات تعزیرات، قاضی رسیدگی‌کننده به تخلفات به همراه بازرسان اعضای این گشت‌های مشترک را تشکیل می‌دهند. جالب اینکه حدود ۵۰ درصد شهرستان‌های کشور، فاقد اداره تعزیرات هستند.

سال گذشته سازمان تعزیرات پیشنهاداتی را به سران قواداد که خروجی آن به مصوبه‌ای در حوزه تعزیرات تبدیل شد. بر همین اساس صلاحیت رسیدگی به تمامی تخلفاتی را که قبلاً در صلاحیت هیئت‌های صنفی بود، مجدداً به سازمان تعزیرات حکومتی برگردانده شد. طبق این مصوبه اختیار پلمب و نصب بنر مربوط به تخلف واحد صنفی هم در صلاحیت تعزیرات قرار داده‌شد.

در آیین‌نامه سازمان تعزیرات، مقرر شده‌بود که هر واحد تولیدی و صنفی احکام سازمان تعزیرات را اجرا نکند، پلمب می‌شود. این قانون قبلاً ابطال شد و اکنون با مصوبه سران قوا در صورت استنکاف از اجرای حکم شعبه تعزیرات، اجرای احکام تعزیرات می‌تواند واحد صنفی را پلمب کند.

تقلب در عرضه کالا هم جزو تخلفات بازار است که صلاحیت رسیدگی آن با سازمان تعزیرات حکومتی است. هر پرونده مرتبط با سلامت مردم باید به طور جدی در تعزیرات حکومتی مورد رسیدگی قرار گیرد. تقلب هم جزو تخلفاتی است که مجازات آن با مصوبه سران قوا افزایش پیدا کرده و ضمانت اجرای آن پلمب و نصب بنر در محل تخلف است.

■ میانگین رسیدگی به پرونده‌ها از ۸۰ روز به ۲۹ روز رسید

رئیس سازمان تعزیرات حکومتی روز گذشته با شرح اقدامات این سازمان در کنترل بازار از برگزاری ۸۰ هزار گشت مشترک در دو ماه اخیر، ضریب پنج برابری برای جریمه متخلفان، آمار پرونده‌های تعزیراتی و نحوه شکایت مردم از متخلفان خبر داد.

رئیس سازمان تعزیرات درباره زمان رسیدگی به تخلفات به خبرگزاری صدا و سیما گفت: الان زمان رسیدگی به این شرح است که در تخلفات گران‌فروشی یا هر نوع تخلفاتی که مهم و ملی باشد و بستر ملی داشته‌باشد، ظرف دو تا سه روز منتهی به صدور حکم شده‌است. برای نمونه یکی دو روز پیش یک شرکت تولیدکننده پوشک تخلف کرده‌بود که ظرف یک هفته منتهی به تشکیل پرونده و محکومیت ۲۰۰ میلیارد تومانی آن شرکت متخلف شد.

احمد اصانلو افزود: از ۲۹ اسفند تا الان که حدود دو ماه است، بیش از ۸۰ هزار گشت مشترک برگزار کرده‌ایم. گشت‌های مشترک ما در ایام عید ۵۵ هزار گشت بود که با محوریت سازمان تعزیرات حکومتی انجام شده‌اند که این عملکرد در تاریخ سازمان تعزیرات حکومتی سابقه نداشته‌است.

وی تأکید کرد: میانگین رسیدگی تعزیرات به پرونده‌ها از مهر ماه گذشته تاکنون از نزدیک ۸۰ روز به ۲۹ روز رسیده و سیاست ما در پرونده‌های مهم و خاص این است که بتوانیم ظرف ۲۴ ساعت صدور حکم کنیم. افزایش خودسرانه قیمت‌ها هم همین پرونده ملی است و با کم‌فروشی و گرانفروشی واحدهای تولیدی و توزیعی خیلی سریع برخورد خواهد شد.

■ جریمه ۱۰ هزار میلیارد تومانی قاچاق در ۸ ماه گذشته

اصانلو درباره مصوبه سران قوا در خصوص افزایش اختیارات سازمان تعزیرات حکومتی گفت: قبل از این مصوبه، امکان رسیدگی توأم با سرعت نبود و مجازات‌ها هم اساساً بازدارنده نبودند. چکیده افزایش اختیارات این است که مجازات‌ها ضریب پنج برابری خورده‌اند. پیش از مصوبه سران قوا جریمه احتکار کالا ۷۰ درصد قیمت کالا بود. الان و با مصوبه جدید، ضریب پنج برابری می‌خورد که ۳۵۰ درصد است. حالا اگر کسی احتکار کند ۳۵۰ درصد ارزش آن کالا مجازات می‌شود یا عدم درج قیمت ۸۰ هزار تومان بوده که الان شده ۱۰ میلیون تومان.

وی افزود: در حدود یک سال گذشته ۴۶ درصد پرونده‌های مربوط به قاچاق کالا به پرونده‌های زیر ۱۰ میلیون تومان برمی‌گردد. البته ممکن است همه آنها برای قاچاق خرد نباشد، زیرا تعدادی از باندهای قاچاق، اجناس خود را خرد و بعد به کشور قاچاق می‌کنند. ضمن اینکه در هشت ماه گذشته در حوزه رسیدگی به تخلفات قاچاق کالا و ارز بیش از ۶۸ هزار پرونده با مبلغ ریالی بیش از ۹۷ هزار میلیارد ریال رسیدگی و مختومه شده‌است.

اصانلو در خصوص نحوه شکایات مردمی هم گفت: سامانه ۱۲۴ برای وزارت صمت و سامانه ۱۳۵ برای تعزیرات حکومتی است. زمانی که به سازمان تعزیرات حکومتی آمدم، مواجه با این شدم که وقتی مردم گزارش خود را به سامانه ۱۳۵ اعلام می‌کنند، اپراتور این سامانه گزارش را در سامانه ۱۲۴ ارجاع می‌داد، وزارت صمت مسیر خود را طی می‌کرد، اما ما سامانه ۱۳۵ را بازطراحی کردیم و الان اگر کسی به عنوان یک شاکی از یک واحد صنفی تخلفی مشاهده کرد و مستندات آن را هم در اختیار دارد، می‌تواند در سامانه ۱۳۵ شکایت خود را ثبت کند و دیگر نیاز به حضور بازرسان در محل نیست؛ یعنی با همان مستندات اعلام شده، پرونده تشکیل، به شعبه ارجاع و بدون اینکه شاکی حضور فیزیکی و پیگیری فیزیکی داشته باشد، شعبه رسیدگی می‌شود.

مسئولیت اجتماعی
حسین سروقامت

۵۸۲

قبول دارید که فعالیت هوشمندانه لذتبخش است؟
در جنگ جهانی دوم متفقین نقشه گلوله‌های نازی‌ها را به هواپیماهایشان درآوردند... تا سرانجام جاهایی را که بیشتر گلوله خورده‌بود، تقویت کنند.
ریاضیدانی به نام «آبراهام والد» خبردار شده‌است، گفت مسیری که پیموده و نتیجه‌ای که گرفته‌اید، اساساً اشتباه است!
شما هواپیماهایی را چک کرده‌اید که سالم مانده، توانسته‌اند برگردند، در حالی که باید هواپیماهای ساقط شده را چک کنید. او آنگاه پیشنهاد کرد شما جاهایی را که تیر نخورده‌اند، تقویت کنید. معلوم است وقتی تیر به این نقاط اصابت کند، باعث سقوط هواپیما می‌شود!
این موضوع در ریاضی به «Survival Deviation» یا «آنالیز بقا» معروف است؛ مبنای مهم مدیریت، تربیت، تجارت و سایر ابعاد زندگی فردی و اجتماعی...
اندکی تأمل کنید؛ به کدامین تیر غیب گرفتار شده‌اید که احیاناً از خانه و کاشانه جدا افتاده‌اید؟!

یادداشت
کبری فرشچی

حساسیت تغییر و حذف دروس زائد با تأثیر بر هویت میلیون‌ها دانش‌آموز

محتواهای آموزشی اصلی‌ترین رکن یک نظام آموزشی است؛ یکی از چالش‌های نظام آموزشی کشورمان محتواهای بی‌فایده‌ای است که مبتنی بر نیازهای فردی دانش‌آموزان و نیازهای جامعه طراحی نشده و همین مسئله تذکر و مطالبه رهبر معظم انقلاب را برای اصلاح متون درسی در پی داشته‌است. اصلاح و بازنگری در متون درسی در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش هم بر آن تأکید شده‌است، اما این بخشی از سند تحول بنیادین نیز همچون بسیاری از موارد دیگر این سند با سپری‌شدن ۱۰ سال از تدوین سند تحول بنیادین، همچنان بر زمین مانده‌است. حالا رهبر معظم انقلاب، در دیدار با جمعی از معلمان بر حذف مطالب و دروس بی‌فایده از مدارس تأکید داشتند و با اشاره به لزوم تفکیک «علم نافع» از «علم غیرنافع» در برنامه درسی دانش‌آموزان بر لزوم اصلاح و بازنگری و حذف مطالب غیر ضرور از مدارس تأکید داشتند. طبق توصیه مقام معظم رهبری مسائلی همچون سبک زندگی اسلامی، تعاون و همکاری اجتماعی، مطالعه و تحقیق، فعالیت‌های جهادی، مبارزه با آسیب‌های اجتماعی و نظم و قانون‌گرایی از جمله مهارت‌هایی است که باید در مدرسه آموزش داده و از دوران کودکی و نوجوانی در افراد نهادینه شود. در واکنش به این دستور رهبری وزیر آموزش و پرورش هم از اصلاح و بازنگری در محتواها و کتب درسی خبر داده‌است؛ اقدام مثبتی که برای ثمربخش بودن نیازمند زیرساخت‌هایی است و بدون در نظر گرفتن این ملاحظات و زیرساخت‌ها این اقدام نمی‌تواند به نتایج مورد نظر منتهی شود.

نخست اینکه این بازنگری و حذف کتب درسی باید با مشورت و نظرخواهی از خیرخواهان و مطلعان بیرون از وزارت آموزش و پرورش انجام پذیرد. در غیر این صورت با عنایت به فضای مافیایی و تشکیلات فامیلی شکل گرفته از سال‌های گذشته در وزارتخانه، نمی‌توان انتظار داشت بازنگری و حذف محتواهای غیرضرور از کتب درسی منتج به نتیجه مورد نظر صاحبنظران و رهبر انقلاب شود. در حالی که با نظرخواهی و مشورت از صاحبنظران دلسوز در خارج از تشکیلات وزارتی در واقع با گروه هدفی در ارتباط هستیم که خودشان نیز فرزندانی دارند و با عنایت به دغدغه‌های خود برای آینده فرزندانشان می‌توانند به دور از حب و بغض‌ها و منفعت‌های شخصی و سازمانی نظراتی سازنده داشته‌باشند.

دوم اینکه وزارت آموزش و پرورش باید در نظر داشته‌باشد بنا نیست با یک کار نمایشی وانمود به اجرای دستورات رهبری مبنی بر حذف دروس بی‌فایده کند. بی‌تردید این حذف و اضافه و تغییر و تبدیل‌ها باید با نگاهی آینده‌پژوهانه و بر مبنای مطالعات و نیازسنجی‌های فردی و اجتماعی صورت بگیرد تا این مسیر با حداقل اشتباه اصلاح شود، چراکه یک اشتباه در تغییر محتوای درسی می‌تواند به تغییر در هویت یک نسل منتهی شود و به سادگی قابل‌جبران نیست!

سوم: بسیاری از علوم همچون علوم پایه و پزشکی در حال زایش و تجدیدشدن هستند، به گونه‌ای که ممکن است در مدت زمان کوتاهی دچار تغییر و تبدیل شوند و بدین منظور بازنگری و به روزرسانی دروس مرتب با این امور باید به شکلی مستمر اتفاق بیفتد. بدین منظور راهبردی‌ترین تدبیر تشکیل کمیته‌های دائمی نظارت و پایش کتب درسی بر اساس علم روز است. در این میان بی‌تردید اساتیدی جوان که خود در مرز علم حرکت می‌کنند می‌توانند بسیار راهگشا باشند، چراکه این گروه، افرادی روشن و با انگیزه‌اند. در نهایت اینکه وزارت آموزش و پرورش باید در حوزه حذف و بازنگری در کتب درسی هوشمندانه و به دور از تندروی و کندروی و تعجیل و تأخیر عمل کند تا مجبور به طی دوباره و چند باره مسیر رفته نباشیم، چراکه خروجی این تغییرات روی هویت و نگرش میلیون‌ها دانش‌آموز اثرگذار است.

خبرکوتاه

■ مدیر کل دارو و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو با اشاره به اینکه تغییر قیمت مربوط به سال گذشته به دلیل عدم پوشش بیمه برای مردم محسوس بود، گفت: با پای کار آمدن سازمان‌های بیمه ای، این موضوع طی فروردین و اردیبهشت رفع شد.

■ افزایش نرخ کرایه‌های حمل و نقل عمومی در تهران از ابتدای اردیبهشت با مصوبه شورای شهر تهران انجام گرفت و با تأیید فرمانداری اجرایی شد، اما اکنون دولت، مصوبه افزایش ۲۵ درصدی کرایه تاکسی، اتوبوس و متروی تهران را باطل کرده‌است.

■ عملیات اجرایی پروژه احداث خط ۱۱ مترو با امضای تفاهمنامه بین شهرداری تهران و گروه صنعتی مپنا آغاز شد. این تفاهمنامه مربوط به حدفاصل چیتگر تا عبدل‌آباد از خط ۱۱ به طول تقریبی ۱۷ کیلومتر و با ۱۰ ایستگاه است.

■ بر اساس نرخنامه جدید قیمت انواع حبوبات در میادین میوه و تره بار تهران، قیمت حبوبات در این مراکز به طور متوسط ۲۷ درصد ارزان‌تر از میانگین قیمت‌های سطح شهر است.

■ رئیس سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور گفت: سهم امسال ما از اعتبارات عمرانی کشور به ۹ درصد رسیده‌است.

■ نماینده مجلس گفت: متأسفانه در هشت استان کشور به علت نبود زیرساخت امکان اجرای پرونده الکترونیک سلامت وجود ندارد. در قانون بودجه یک سال به وزارتخانه‌های صمت و ارتباطات فرصت دادیم زیرساخت‌ها را فراهم کنند.

■ رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست با انتقاد از فعالیت صنایع پیر و فرسوده در کشور گفت: صنایع و معادن در سال دانش‌بنیان خود را بازسازی کنند و برای این کار از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان بهره بگیرند.